33ste jaar. — Nr 7. Zaterdag 16 Januari 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 16 JANUARI.

NIEUWJAARSGIFTEN

AAN Z. H. LEO XIII.

3de LIJST.

Bedrag der vorige lijst,	fr. 474,00
M. H. D. Vroonen-Aerts te Tongeren	100,00
Eerw. heer abt Meyers en zijne zuster, id.	10,00
M. Denis, pastoor te Lauw	10,00
M. pastoor van Herstappe en zijne zuster	10,00
Rondhaling in de kerk van Herstappe	6,59
M. Froidmont-Tans te Sussen	25,00
M. Edouard Hermans te Tongeren	5,00
Naamloos	5,00
Eerw. heer Lenders, pastoor te Henis	20,00
Eerw. h. Deploige pastoor, Bommershoven	25,00
Eenige parochianen van Bommershoven	17,00
Totaal fr.	707,59

Van alles wat.

De gemeente raad was verleden zaterdag bijeen geroepen om eene beslissing te nemen aangaande de voltrekking van den boulevard tusschen de Kruispoort en de Hasseltschepoort. De raad heeft zich niet in voldoende getal bevonden om te beraadslagen en de tegenwoordig zijnde leden hebben moeten naar huis terug keeren zonder iets uitgemaakt te hebben.

Wij willen wel aannemen dat er onder de ontbrekende leden meer dan een is die wettige reden heeft om zijne afwezigheid te rechtvaardigen ; maar het schijnt dat er andere zijn die de oorzaak van hun wegblijven niet zouden durven bekennen. Dat vertelde ons een van deze dagen een geus. Daags voor de zitting wist hij reeds te verhalen dat de liberale leden van den raad niet zouden tegenwoordig zijn aan de beraadslaging over de zaak van den boulevard.

Zie ; gij die slimmekens ? Als de zaak van den boulevard moet uitgemaakt worden, dan blijven zij t'huis ! En als het werk zonder hun zal gestemd en voltrokken zijn, dan zullen zij schreeuwen tegen alles wat gedaan wordt.

Moet men den weg rechts aanleggen of moet hij links loopen ? Hoeverre moet de grond afgevaren worden en honderd soortgelijke twestien kunnen gedaan worden en moeten in den gemeente raad worden opgelost.

Komen onze liberale raadsleden nu op het stadhuis, dan moeten zij nu gedacht zeggen en dan valt er later niet meer te praten. Zon het waar zijn dat de liberale raadsleden daarom niet naar de zitting komen ?

Dat is waarlijk eene gemakkelijke rol spelen ! Zij blijven t'huis, zij bemoeien zich niet met de stadszaken en wanneer de zaak is uitgemaakt dan komen zij in hunne voddegazet alles afkeuren wat gedaan is.

Men kan zulke handelwijze roemen gelijk men wil ; wij voor ons deel zeggen dat dit eene onwaardige manier van handelen is. Enwanneer men dan mannen ziet gelijk M. Barthels voorzitter van de rechtbank, of M. Attrape Ghineau oud schepen der stad die zich niet schamen zulke kinderachtigheden te begaan, dan moet men zich vragen of de burgers van Tongeren niet honderd redenen hebben om hun mandaat te ontnemen aan menschen die zich zoo weinig schijnen aan te trekken van de stadsbelangens.

De katholieke leden zullen zich daaraan niet storen. Zij zullen hunne plicht vervullen in het belang der stad, al weten zij ook vooraf dat alles wat zij doen of niet, door eene domme en naamlooze drukpers zal gebekeld worden.

.·.

Die boulevard zal de eeuwige schande zijn van onze stadhuisgeuzen. Er was middel om daar iets prachtig te maken. Geen gedeelte onzer stadswallen voegde zich beter om in eene heerlijke wandeling herschapen te worden. Onze stadhuisgeuzen hebben die plaats zoo schoon verwoest en bedorven dat het om zoo te zeggen onmogelijk geworden is er iets goeds van te maken. Zij hebben afgebroken en omvergestoten zonder plan, zonder bestek, zonder te weten wat zij gingen uitvoeren.

En toen alles afgebroken en ten groude lag, toen hebben zij er geene hand meer aangestoken omdat zij niet wisten wat er mee aanvangen. De onbekwaamheid die zij in deze omstandigheid aan den dag hebben gelegd, is ongetwijfeld een der bewegredenen geweest die de kiezers aangespoord hebben om de geuzen t'huis te zenden.

.·.

Er outbrak nog iets om die onbekwame stadsbestierders voor altijd te verliezen in den geest der Tongenaren. Die finantie- en werkliedervers, die alles verkommelen waar zij de hand aansteken, weigeren nu de zuttingen bij te wonen om, zegt men, de gelegenheid te hebben later alles te bekijbbelen wat vandaag gedaan wordt. Dat zij maar goed weten dat de menschen van Tongeren het zich in tijds zullen herinneren.

.·.

Dezen avond om 5 uren is de raad opnieuw bijeen geroepen voor hetzelfde voorwerp. Wij hopen toch wel dat onze liberale stadhuismannen dezen keer zullen begrijpen dat het hun plicht is aan de beraadslaging te gaan deel nemen, zoo niet dat zij het recht niet meer zullen hebben in het vervolg het minste woord van afkeuring te laten hoeren.

.·.

Volgens de liberale pers, zijn « de klerikalen aan het bewind gekomen om de lasten te verminderen » — en zij doen het niet.

Wij denken dat dit inderdaad het doel moet zijn van ieder goed en volkslievend gouvernement, en dus zeker van het konservatieve, dat niet goed en volkslievend is in woorden, maar *in daden*.

Ongelukkiglijk komen de « klerikalen » altijd aan het bestuur, in opvolging van de liberalen en deze hebben voor gewoonte zoodanig te regeren, dat de kas altijd leeg is en het land, als zij weggaan, krom gaat onder lasten en schulden.

Wat zijn de konservatieven dan verplicht te doen ? Zij moeten de schreeuwende schuld, degaten die de liberalen gemaakt hebben in de kas, trachten te stoppen, zooals nu weer gebeurt door het tegenwoordige ministerie.

Nu wil men dat het ministerie de lasten zou verminderen. Wij antwoorden : dat zal gebeuren zoo gauw wij de miljoenen schuld hebben betaald, die de liberalen hebben gemaakt.

Of zouden de liberalen willen dat wij hunne schulden niet betaalden ? Dat is misschien liberaal, maar niet loyaal. Met een woord, de lasten kunnen nog niet verminderd worden, omdat onder de liberalen de kas werd leeg gepompt.

.·.

Wij waren er zeker van !.. Het liberaal liedeken van alle jaren tegen de vrijstelling van de militie van een aantal seminaristen begint weer.

De liberale gazetten kermen en jammeren dat het wreed is omdat, in het geheel land, 50 seminaristen van den soldatendienst vrij zijn.

Indien 50 volksjongens in de plaats dezer jonge priesters moesten optrekken, zouden wij het geschreeuw der liberalen eenigszins kunnen begrijpen ; maar niemand, hoegenaamd niemand moet de plaats dezer vrijgestelden innemen.

Hoe komt het dat de liberalen, die zoo hevig tegen deze bluijke en redenatige vrijstelling opkomen, geen voordeelen reppen over de 150 officiele schoolmeesters die dit jaar van den dienst werden vrijgesteld.

In plaats van tegen de 50 vrijgestelde priesters zoo geruig te blaffen, zouden de liberale gazetten beter doen zich te herinneren dat 154, 't is te zeggen VIERMAAL ZOO VEEL hunner goede vrienden van het officieel onderwijs dezelfde gunst genoten hebben.

.·.

Van tijd tot tijd probeeren de liberalen aan de snullen wijs te maken dat hunne partij in 't geheel niet ziek is en zich zelfs bereid maakt om het katholiek ministerie omver te werpen.

Zie hier in antwoord op die onnoozele praat, hoe een voornaam liberaal dagblad van Parijs, den *Temps*, den toestand van het liberalism in België oordeelt :

« De schending, die op het einde van 1884 de « verwarring in de liberale partij gebracht heeft, « blijft al die daden van de liberalen verlammen. « Wat er op dezen oogenblik in die partij voorvalt, « *is geene verdeeldheid meer, t is eene* INZAKKING, « (un effondrement). »

Wat dient er meer gezeid ?

Ze zijn er af en ze blijven er af voor lange jaren nog.

.·.

Het tongersch geuzenblad kan noch priesters noch begijnen uitstaan. Iedereen weet dat, en het geuzenblad schaamt zich niet het van tijd tot tijd zelf te verklaren. Onlangs drukte de liberale gazet de hoop uit van de liefdadigheidszusters, die de zieken in de hospitalen oppassen door wereldlijke en betaalde ziekenoppassers te zien vervangen. De fransche geuzen hebben dit stelsel in de parijsche hospitalen beproefd. Doch dit heeft niet gelukt en ons tongersch geuzenblad zou niet slecht doen van eens goed te overwegen wat de groote fransche dagbladen daarover denken en schrijven. De doktoors der hospitalen van Parys, die nogtans meestal liberalen zijn, hebben door eenen brief aan den municipalen raad gezonden tegen deze verwereldlijking geprotesteerd. Wat de zorg aangaat welke de nieuwe wereldlijke en vetbetaalde ziekenoppassers aan de arme zieken geven, blijkt genoeg uit het volgende :

Een doktor van Parys, M. de la Brière, heeft in het dagblad *Le Soleil* een verslag afgekondigd van zijn bezoek, op 1 januari 1886, in een der burgerlijke gasthuizen der fransche hoofdstad, ziehier een uittreksel van dit verslag :

« De dokter zag in het burgerlijk gasthuis twee arme vrouwen, erg ziek, de eene was oud, de andere jong. Terwijl hij zich onderhield met de jonge ging de oppaster voorbij ; zij mengde zich in het gesprek. De zieke is eene meid en lijdt aan kortborstigheid.

— De oppaster ondervraagt u, zegde de dokter ; kent ze u reeds van vroeger ?

— Neen, antwoordde de zieke, zoo behandelt men ons, zoo gauw wij hier gebracht worden.

De oppaster kwam terug : de dokter is nog jong.

— Welnu, zegt ze aan de zieke, is dat uwen beminden van dat... Hier deed de ontuchtige een onkuisch trekken met de hand.

« De zieke had nog kracht genoeg om te protesteeren tegen die schandelijke brutaliteit ; en wanneer de oppaster weg was, verhaalde zij de misbandelingen die zij moest onderstaan, waarvan de voorgaande de minste was. Zij klaagde over de ontoereikendheid der eetwaren die hun toegedeiend werden, onder alle die ontkleurde en ontvleesche vronwen wier dagen geteld zijn ; de slechte bereiding der spijzen, en van hetgeen de zieken te lijden hebben van die schijnheilige en loshoodige bedienden. Ziehaar wat de jonge betreft.

« De oude kermde op haar bed, smeekte de oppaster bij haar te komen. Zij moest een onmisbaar voorwerp hebben dat hare stervende zwakheid belette in haar bereik te nemen.

— Neen, gij « emdeteert » mij, gij krijgt het niet, snauwde haar de oppaster toe.

« De oude stervende bidt, smeekt, tracht het voorwerp te bereiken.

— Gij zult het nu niet hebben, zeg ik u. Men zal later zien, breet haar de liegerin toe.

« De ongelukkige ligt uitgemergeld op haar sterfbed uitgestrekt ; een laatste gevoel van persoonlijke zuiverheid bemachtigt hare verdwene krachten : zij kan niet meer dan in stilte hare vraag herhalen.

— « Va, crève donc, vieux chameau. » Gaat sterf dan, oude *chameau !* snauwt haar het beestig wijf toe.

« De oude zieke dierf niets meer zegger : zij draaide zich in het bed om, onder een lijdend zuchten. »

Deftig niet waar, het regiem welk onze geuzen vrijheidshaters zonden willen inbrengen. Gelukkig dat hier die kerels niet het minste te zeggen hebben. Het zou er anders liet uit zien.

.·.

Te Parys, het middenpunt der Liberale beschaving, heerscht de allergrootste ellende, ja zelfs hongersnood. En dan durven sommige geuzenbladen nog schrijven dat daar, waar de geuzen meester zijn, altijd voorspoed en welvaart te vinden zijn !!!

.·.

Een staaltje van liberale ongerijmdheid :

De klooisterlingen zeggen de geuzen, zijn luierikken, en van den anderen kant beweeren zij dat de klooisterlingen hard werken en den handel groote concurrencie aandoen.

Luierik zijn en toch hard werken !!!

Spint dat aanzen, zoo ge kunt.

.·.

Gelijk men reeds weet, valt Paschen dit jaar op den 25 april. Sinds de hervorming der Gregoriaansche dagteekening, is Paschen nog maar drij keeren op dien dag gevierd, namentlijk in 1666, 1754 en 1794.

De Kamer.

INKOMRECHTEN OP HET VREEMD VEE.

Woensdag heeft de heer Dumont zijn voorstel ontwikkeld, strekkende tot het heffen van een invoerrecht op het vreemd vee.

Zijne redevoering werd met groote aandacht aanhoord door geheel de Kamer. De heer Dumont heeft er zich op toegelegd om al de tegenwerpingen te weerleggen welke tot hiertoe door de voorstaanders van den vrijhandel zonder wederkeerigheid ingebracht zijn tegen de invoerrechten vooral de beweering dat deze rechten den prijs van het vleesch zullen doen stijgen.

De heer Beernaert, wiens gemeenzaamheid voor den vrijhandel gekend is, heeft in zijnen persoonlijken naam verklaard dat hij het voorstel der Nyvelsche Volksvertegenwoordigers zal bestrijden gelijk de eerste maal ; doch wenschende dat de zaak grondig besproken worde, heeft hij aangedrongen opdat de Kamer het voorstel eerparig in aanmerking zou nemen.

De heer Kervyn de Lettenhove heeft, van zijnen kant, de verzending naar de sektien gevraagd, met verzoek van een spoedig verslag, zich daarvoor strenuende op de ontelbare petitien die, uit alle hoeken van het land de aanneming vragen der rechtvaardige voorstellen van de Nyvelsche afgevaardigden.

De Kamer heeft het voorstel in aanmerking genomen, bijna met algemeene stemmen ; slechts vier leden hebben zich daartegen verklaard.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **JANVIER** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Iets uit Lauw.

Meisteldood van een Wonderzwijn, wiens gewicht op voorhand juist werd bepaald.

Een uitje naar den middag vangen, is goed
Om de maag in 't bezit te laten van het bloed
Dat zij zoo noodig heeft om de spijzen te verteren.
Nochtans zijn er, die het tegenovergestelde beweren.
In Lauw, steunt men het eerste gedacht :
Des middags vormen zich troepen van zeven en acht
Lieden, die hun pijpje smoren, en elkander kullen ;
Sommijlen nieuws vertellen, doch meestal prullen.
's Andrendaags van Driekoningendag
Was het niet gelijk het vroeger immer plag.
Van al die troepen, was er maar een te zien.
Hij was groot ; de samenvoeging van zes misschien.
Ik was verwonderd ; iets buitengewoons
Moest er gebeuren ; ieder praatte op 't schoonst.
Ik bed de in 't ongeduld naar den Oostkant heen.
Aanstonds vroeg ik, waarom is al dat volk te been ?
Men antwoordde mij : hebt gij dat niet gehoord ?
De zeug van Jan Baillien wordt heden vermoord.
Ha ! klinkt het uit aller mond, daar is Poulke met 't bijl !
De eene loopen, de andere wachten hem rene wijl
En gaan in 't hem tot voor het huis, en beiden hier
Met ongeduld, de komst van den slachter en 't dier...
De deur reit open ; de slachter en een wonderzwijn
Van 9 voet Lang, en 7 dik, komen te voorschijn.
De koord bindt men gespannen ; de kapper staat gereed,
Slaat een geweldigen slag, doch doet het dier geen leed.
Hoe langer hij kapt, hoe harder het schreeuwt
Een ander neemt 't bijl, en kapt dat het geeuwt.
Daar valt de kolos ; aanstonds werpen zich vijf of zes
Dappere mannen op 't dier ; Paulus trekt het mes.
Doorbendt de vette keel, en gemakkt het hart :
't Roode bloed stroomt, doch wordt eindelijk zwart.
Het dier brult, schuimt en doet al wat het kan.
Slaat bij mekaar een poel, en treft ongelukkig de pen.
Wetenschap, de omstandige kleuren in het rood.
Een hondverkoper, te poor huis, en rieper Kieuskoed,
Nu begien men te spreken over het gewicht van 't zwijn.
De eene vraagt den andere, hoe zwaar het zou zijn ?
Zes honderd pond ; zeven ! zal het niet doen.
Maar niet veel minder. 't is een schikkelijk tatseen.
De baas neemt het wezel ; 800 pond is te veel
Ze moest verre zijn, maar zij al geen meel.
Maar wie heeft met mij, 's wed dat zij 580 pond
Zal maken..... Hij heeft een oogenblik, in 't rond.
Zijn bezoeker en twee a vier, deden zijn gedacht.
Zij teden hem bij en wedden met acht.
Vier brouwers erbij, dus zeker voor bier
Een hoed ten voor de verspeders ; een' herl of vier
Voor 't slaten van 't beestje, dat is niet te boat,
Daarvan zijn wij morgen nog niet ongezond.
Het vleesch is zuiver, en ligt op de balans
De wedders stemmen om ; ieder heeft kans.
Maar hoe verbaard stonden allen te zien
Dat het gewicht van de dikke Trien
Juist vijf honderd tachtig pond bedroeg...
De ton werd gesloten, men leit de de kroeg.
Het gezicht der wedders bleef met lang bleek,
Men schuat in een hoeksje men elkander bekeek ;
Men werd klachtig, men ... te, men zong
Niemand was nu nog meester van zijn tong.
Zoo ging men voort ; de ton was dra leeg,
Dan werden de heeren verslonden met al wat men kreeg
Tot zelfs een stuk van dikke Trien haar bij
Waarna zich elk ging verschoonen bij 't wijf.

EEN DER WEDDERS.

VERLOREN EER

Een verhaal naar het hoogduitsch.

(4e VERVOLG.)

III.

Middernacht was voorbij, toen het brandgeroep de bewoners van het dorp uit deesslaap opschrikte. Een bloedroode weerschijn aan den nachtelijken sterrenhemel wees de plaats van den brand aan ; in zwarte dikke golven weutelden de rookwolken als akelige gedaanten op het dorp aan.

— De molen staat in brand ! Van mond tot mond ging de mare, terwijl de scherpe tonen der noodklok de omliggende boerderijen en dorpen verwittigden. Met brandeemers, ladders en haken voorzien snelden de mannen naar de plaats des onheils.

— Waar is Willem ? vraagde de herder toen hij den waard, die aan de spits van den troep ging, ingehaald had. Die vraag deed den zwaarlijvigen man ontstellen ; met de uitdrukking der ontsteltenis richtte zich zijn blik op het bezorgde gelaat van den vrager.

— Willem ? herhaalde hij. Ik denk, dat wij met menschen genoeg zijn en hem outberen kunnen.

— Is hij niet teruggekomen ?

— Ik heb hem sinds gisteren namiddag niet meer gezien.

— Gisteren middag heeft hij den mulder ontmoet en er zijn scherpe woorden tusschen hen gewisseld.

De waard bleef staan om het klamme voorhoofd te drogen, de boeren gingen hem voorbij, alleen de herder bleef bij hem terug.

— Hebt gij er een bijzondere bedoeling mede, dat gij naar hem vraagt ? nam de zwaarlijvige man na eene pauze weer het woord.

De herder haalde de schouders op en liep verder ; hij zag in dat hij reeds te veel gezegd had. Hij herinnerde zich zijne ontmoeting met Willem, de opgewondenheid en de bedreigingen van den jonkman ; hij kon het vermoeden niet van zich afzetten, dat de brand van den molen een wraakneming van Willem was.

De herbergier haalde hem bijgend in, zijne nieuwsgierigheid was opgewekt, ook in zijne ziel stegen vermoedens op, waarmede zijne gedachten zich bezig moesten houden.

— Hij heeft gisteren middag mijn huis verlaten zegde hij, met moeite naar adem snappende. Dora haalde hem af, zij gingen samen heen, hij is niet teruggekomen. Vertedet gij gisteren avond niet dat gij hem ontmoet hadt ?

— Ja, kukte de schaapherder nadenkend.

— Waar was dat ?

— In de nabijheid van den molen ; ik wilde hem meenemen, toen ik met de kudde naar huis ging, doch hij beloofde later te zullen komen.

— En nu gelooft gij...?

— Ik geloof in het geheel niets, Stam ! viel de herder den dikken man in de rede. God bewaare mij, dat ik een verdenking zou uitspreken, die ik niet bewijzen kan.

— Wanneer hij het gedaan, wanneer hij den molen aangestoken heeft, dan...

— Om Godswil, zwijg !

— Neen, dan moet men spreken, iedereen de waard, een zoo gevaarlijk mensch moet onschadelijk gemaakt worden. De mulder heeft hem veel leed berokkend, dat weten wij ook, en wij weten ook, dat Willem een opvliegend en driftig mensch is.

Op dat oogenblik ijlde een man hen voorbij.

— Zwijg, ik waarschuw u nog eens ! zegde de herder ernstig en met nadruk. Een eenig woord kan de brandende lont zijn die in het poeiervat valt ! Niemand is Willem genegen, vergeet dat niet ! Wat geheurt daar voor ons uit ?

Aan den zoom van het bosch, daar waar de weide begon, waarover de weg naar den molen liep, hadden de boeren een kring gevormd ; men hoorde luide, dreigende stemmen en daartusschen het krijschen eener vrouw.

Beiden spoedden zich naar den groep : de vrouw was Brigitte, de oude meid van den mulder.

Nu kon men duidelijk het tooneel van den brand zien, het knitteren en knetteren der golvende vlammen in het houtwerk hooren. Zwarte rookzuilen vlogen omhoog, dikwijls sloeg de vurige laaie, millioenen vonken spuwende, hemelhoog op, dan weer stierven de vlammen bijkans weg en rolde de rook langzaam over de vuurzee voort.

— De molen is aangestoken ! krijschte het wijf. Het woonhuis en de schuur stonden te gelijk in brand !

Een kreet van verontweerdiging steeg uit de borst der verschrikte omstanders op ; men drong bij de meid op nadere bijzonderheden aan.

Zij vertelde, dat de mulder dien namiddag weg gereden was om in de stad zaken al te doen ; hij zijn vertrek had hij gezegd, dat hij eerst des anderdaags terug kwam. De knecht was reeds dien morgend het trouwfeest van zijn broeder gaan bijwonen, die in een naburig dorp woonde.

Zoo was zij geheel alleen in den molen geweest en zat in den achtermiddag voor het open venster achter de half gesloten luiken, toen plotseling een hevige slag op deze laatsten haar hevig had doen schrikken. De honden hadden geblaft, het pluimgedierte was onrustig geweest en als zij daarop naar buiten zag, ging Willem door den hof. Zoo duivelachtig had zij nog nooit een mensch hooren lachen, en het was haar door merg en been gevaren.

— Hoort gij het ? vraagde de herbergier fluisterend aan den ouden man. Wat zegt gij nu ?

De schaapher ter schuddde het hoofd, als wilde hij zeggen, dat hij aan de praatjes van een oud babbelachtig wijf geen gewicht hechtte en zij hoegenaamd geen bewijs leverden voor Willem's schuld.

Zij had den schrik met zoo spoedig overwonnen ging de meid voort ; of zij alle deuren goed gesloten had, wist zij niet, maar zij geloofde het niet, zij was te angstig geweest om er naar te zien eer zij naar bed ging. Des nachts was zij wakker geworden en was de felle vuurgloed het eerste geweest, wat zij gezien had. De schuur en het huis hadden reeds in lichtelaaie vlam gestaan, zij was weggelopen zonder er aan te denken om iets te redden.

In korte, afgebroken volzinnen, had Brigitta deze mededeelingen gedaan, waarin zij dikwijls door bedreigingen tegen den onbekenden brandstichter gestoord werd.

De troep zette zich nu weer in beweging, maar hoe dichter de boeren bij den brand kwamen, hoe duidelijker het hun werd, dat alle pogingen om het vuur te ester te worden en het huisraad te redden vruchteloos zouden zijn. De schuur was reeds ingestort, de stallingen lagen reeds half in asch en de molen gelekeen vuurspuwende krater. Het was niet mogelijk deze vuurzee te naderen, voor den verschrieienden gloed moest de koenste achteruit deinzen.

Maar men kon thans, nadat men het tooneel van het onheil zoo nabij gekomen was, duidelijk zien, dat de roekelooze hand van een misdadiger de gebouwen aangestoken had. Het vuur had onmogelijk in dien korten tijd zulke vorderingen kunnen maken, indien het slechts op réne plaats uitgebroken was. Daarbij stond de schuur op tamelijke afstand van het woonhuis ; ware de brand in de schuur uitgebersten dan had het den molen niet zoo snel kunnen bereiken.

— Willem heeft het gedaan ! riep eene schorre stem, toen de boeren zwijgend, radeloos in den vunpeel staarden, en de schaapherder had gelijk ; als de brandende lont in het poeiervat, viel deze uitroep op de opgewonde gemoederen.

Vloeken, verwenschingen, bedreigingen werden geuit ; te vergeefs poogde de oude gemeentehoeder den storm te bezweren.

— Hij heeft het zelf gezegd ! riep de stem weer toen de schaapherder voor den beschuldigde sprak. Hoe kan hij hem thans willen verdedigen ?

— Willem ! Waar is de schurk ? Gij hebt hem in uw huis genomen, gij moet weten waar hij is !

Zoo drongen allen ontstuimig bij den waard aan, die hun geen bescheid kon geven.

— Wij moeten hem helden ! schreeuwde dezelfde boer, die het gesprek van den herbergier met den herder in het hoogeraas had afgeluisterd en daarop afgaande Willem aangeklaagd had. Wij moeten hem helden, en als wij hem te pakken krijgen, werpen wij hem in het vuur !

Dit was de tweede brandfakkel, die in het poeiervat geslingerd werd ; allen juichten den voorslag van den boer toe.

Op dit oogenblik verscheen Dora onder de opgewonden, woedende mannen. Ook in haar gemoed waren lange vermoedens opgerezen toen men haar zegde, dat de molen in brand stond ; zij had geen rust meer gehad, zij moest zich zekerheid verschaffen of hare vermoedens al dan niet gegrond waren. En nu klonk haar reeds van verre den naam haars vroegeren verloofden tegen en met de snelheid van een bliksemstraal schoot de gedachte haar door de ziel, dat zij hem beschermen moest.

Zij kon niet gelooven, dat hij de misdaad kon begaan hebben, in hare oogen was hij onschuldig, hij bleef het ook dan nog toen allen hem veroordeelden, toen men er haar met barsche woorden